

פרשת ויגש – כוחה של תשובה

לאחר שיוסף התגלה לאחיו הוא נתן להם מתנות: "לכולם נתן לאיש חליפות שמלות, ולבנימין נתן שלוש מאות כסף, וחמש חליפות שמלות" (מה כב)

כל אחד מהאחים קיבל חליפה אחת ובנימין קיבל חמש חליפות ושלוש מאות כסף.

על המתנות העודפות שנתן יוסף לבנימין יותר משאר האחים שאלו רבותינו במסכת מגילה (טז:) הרי יוסף היה צריך לזכור למה גרמה המתנה העודפת, כתונת הפסים, שקיבל מאביו יתר על אחיו. האחים שנאו אותו, רצו להרוג אותו, ומכרו אותו, ואם כן מדוע הוא נותן מתנות מיוחדות לבנימין?

תירצו רבותינו, בחמש החליפות רמז יוסף לבנימין שעתיד לצאת מממנו מרדכי היהודי שיצא מלפני המלך אחשוורוש בחמישה בגדי מלכות: "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות, תכלת, וחור, ועטרת זהב גדולה, ותכריך בוץ וארגמן" (ח טו).

על תירוץ זה שאל הגאון מווילנא, אז מה בכך שיוסף רצה לרמוז לבנימין על מרדכי היהודי, הרי בנתינה הזאת הוא מעורר על בנימין את קנאת האחים?

ותשובתו, הבגדים שקיבל בנימין היו בגדים זולים, והשווי של חמשת החליפות היה כשווי של חליפה אחת שקיבל כל אחד מהאחים, ולכן הם לא קינאו, ובנימין קיבל חמש חליפות זולות לרמוז לו על מרדכי היהודי.

ה'תורה תמימה' הביא ראייה לדברי הגר"א, בחליפות שניתנו לאחים כתוב "חליפות" בכתב מלא, והחליפות שניתנו לבנימין כתוב "חליפת" בכתב חסר בלי האות ו', ללמדנו שהחליפות שנתנו לבנימין היו חסרות וזולות ולכן לא גרמו לקנאה.

אבל יוסף נתן לבנימין גם שלוש מאות כסף שהאחים לא קיבלו, והרי זה יכול לעורר קנאה?

תשובה על כך כתובה בספר 'עיוני פרשה', יוסף בכוונה נתן לבנימין דברים מיוחדים כדי לבדוק מה תהיה תגובת האחים, אם הם יקנאו סימן שהחרטה שלהם על המכירה לא מושלמת, ואם הם יבליגו, סימן שהחזרה בתשובה שלהם מושלמת, וכמו שכתב הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ב ה"א): איזו היא תשובה גמורה? זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשות, ופרש ולא עשה מפני התשובה... זה הוא בעל תשובה גמורה.

וכשהאחים עמדו בניסיון ולא קינאו, נפתח הפתח לאחדות במשפחת יעקב.